

Informatienota voor de raad

Datum 28 maart 2019

Onderwerp	Gebiedsproces Tolhuislanden
Versienummer	

Portefeuillehouder Schuttenbeld

Informant M.J. Epema
Afdeling Projecten / ECP
Telefoon 038 498 06-29608860
Email M.Epema@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het gebiedsproces voor ontwikkelen van duurzame energie opwekking in Tolhuislanden door het bewonersinitiatief 'Duurzaam Tolhuislanden' en de uitgangspunten die hierover tussen gemeente en initiatiefnemers zijn afgesproken.

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Sinds het vaststellen van de Zwolse Energiegids in december 2017 is het gebied Tolhuislanden in beeld als kansrijke locatie voor grootschalige opwekking. De inwoners van het gebied hebben zich verenigd in het initiatief Duurzaam Tolhuislanden met het doel zelf het initiatief te nemen. Met ondersteuning van de gemeente zijn zij een gebiedsproces gestart. Met deze nota willen wij u informeren over dit proces.

Kernboodschap

De gemeente streeft ernaar om de inwoners van Tolhuislanden te ondersteunen bij het professionaliseren en uitwerken van hun initiatief omdat hiermee in lijn van de Energiegids een substantiële bijdrage aan de Zwolse transitie kan worden geleverd in een proces waarin de lokale belangen goed zijn verankerd. Het initiatief bevindt zich in de verkennende fase. Gemeente en initiatiefnemers hebben een aantal procesuitgangspunten afgesproken die we in deze informatienota toelichten. De gemeentelijke rolgeving is in deze verkennende fase voornamelijk faciliterend. Als deze verkennende fase resulteert in voortzetting van het initiatief wil de gemeente hierover een intentie overeenkomst met de initiatiefnemers sluiten waarin ook de gemeentelijke rolgeving verder invulling zal krijgen.

Toelichting

De gemeente juicht het bewonersinitiatief 'Duurzaam Tolhuislanden' van harte toe. In het gebied bevinden zich circa 60 adressen. Ongeveer een derde hiervan speelt een actieve rol in de werkgroepen van het initiatief. Zij hebben de overige bewoners steeds betrokken en geïnformeerd door middel van buurtbijeenkomsten en nieuwsbrieven. Een ontwikkeling van wind- en zonneenergie, waarbij de bewoners op deze wijze het initiatief hebben, geeft de grootste kans op een evenwichtige

Datum 28 maart 2019

verdeling van lasten en lusten en een goede balans tussen verschillende belangen, zoals gebiedskwaliteit, leefbaarheid en de transitiedoelen.

Procesafspraken

Vanuit het gemeentelijk transitieteam worden initiatiefnemers in de eerste verkennende fase ondersteund bij het tot ontwikkeling brengen van hun initiatief. Daarbij zijn tussen gemeente en initiatiefnemers de volgende procesafspraken gemaakt:

1. De bewonersinitiatiefgroep 'Duurzaam Tolhuislanden - *samen, bewust, energiek*' heeft zich verenigd met als doel de in Tolhuislanden verwachte ontwikkeling van duurzame energieopwekking door windturbines en zonnepanelen in eigen hand te nemen. Afgelopen periode heeft de groep zich georganiseerd en zich georiënteerd op kansen en bedreigingen en een mogelijke aanpak. Hierbij is veelvuldig met de gemeente afgestemd.
2. Gezamenlijke doelstellingen van het bewonersinitiatief en de gemeente:
  - a. Het creëren / behouden van een goede leefkwaliteit voor de inwoners;
  - b. ontwikkelen van een substantiële opwekcapaciteit van duurzame energie op Tolhuislanden;
  - c. Het zorgvuldig omgaan met de gebiedsecologie waaronder weidevogelbeheer;
  - d. Creëren van goede balans tussen het agrarische karakter van het gebied en de energieopwekking;
  - e. Het aanwenden van een substantieel deel van het financieel rendement van de duurzame opwekking ten behoeve van deze doelstellingen en direct ten behoeve van de inwoners van het gebied;
  - f. Het bevorderen van de doelstellingen van de Zwolse Energietransitie.
3. Elke partij met een grondpositie in dit gebied (ook de gemeente zelf) krijgt de gelegenheid zich bij dit initiatief aan te sluiten.
4. De deelnemers aan het bewonersinitiatief gaan zich verenigen in een coöperatie waarmee rechtsgeldige afspraken kunnen worden gemaakt.
5. Het bewonersinitiatief 'Tolhuislanden Energie' krijgt in elk geval tot 1 juli 2019 het alleenrecht om als initiatiefnemer in dit gebied (afbakenen op de kaart) als collectief initiatieven te ontplooiën.
6. De gemeente zal in deze periode geen actieve medewerking verlenen aan zelfstandige initiatieven voor zonne- en / of windenergie in dit gebied die los van dit bewonersinitiatief opereren.
7. Gemeente en bewonersinitiatief werken gezamenlijk toe naar het maken van afspraken over de doelstellingen voor de te realiseren opwekcapaciteit voor zon en wind in het gebied en de randvoorwaarden die daarbij zullen gelden. Het streven is om in de zomer 2019 deze afspraken vast te leggen. Daarbij worden ook afspraken op hoofdlijnen gemaakt over de samenwerking tussen het bewonersinitiatief en de gemeente en de invulling van de doelstellingen zoals genoemd onder 2. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van de resultaten van het gebiedsonderzoek dat eind 2018 in gang is gezet. Voor deze verkennende fase stelt de gemeente maximaal € 30.000,- beschikbaar. Ook worden afspraken gemaakt over het verlengen van de termijn waarvoor het alleenrecht voor het bewonersinitiatief op het ontplooiën van initiatieven in het gebied geldt.
8. Na afronding van de huidige verkennende periode worden de onder punt 7 benoemde afspraken vastgelegd in een intentieovereenkomst tussen het bewonersinitiatief en de gemeente. De gemeenteraad wordt via een informatienota over deze intentieovereenkomst geïnformeerd.

Datum 28 maart 2019

9. Na vaststelling van de onder 8 benoemde intentieovereenkomst werkt het bewonersinitiatief in de volgende fase in afstemming met de gemeente concrete plannen uit op basis van de afgesproken doelstellingen. Het streven is om in de eerste helft van 2020 vast te kunnen stellen of de eerder bepaalde en vastgelegde doelstellingen en randvoorwaarden een goede vertaling in de uitgewerkte plannen hebben gekregen.
10. Indien plannen zijn gedefinieerd die geloofwaardig invulling geven aan de in de intentieovereenkomst opgenomen afspraken, en het bewonersinitiatief en de gemeente samen tot de conclusie komen dat de verdere ontwikkeling en realisatie van de plannen doorgang kan vinden, zullen zij trachten voor het einde van Q2 van 2020 een realisatie- en exploitatieovereenkomst te sluiten. Hierin worden afspraken gemaakt over het tijdsplan en randvoorwaarden voor de ontwikkel-, realisatie- en exploitatiefase. Uitgangspunt is dat het exclusieve ontwikkelrecht van het bewonersinitiatief dan wordt voortgezet tot in elk geval eind 2022.
11. Het voorstel voor het aangaan van een realisatie- en exploitatieovereenkomst wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad, evenals alle ruimtelijke voorzieningen, zoals Project Omgevings Vergunningen voor energieprojecten waarvoor de instemming van de raad nodig is.
12. Het bewonersinitiatief en de gemeente onderzoeken gezamenlijk of vooruitlopend op de totale planvorming voor het gebied al eerder afzonderlijke onderdelen van de ontwikkeling, zoals enkele zonneparken, tot ontwikkeling kunnen worden gebracht. Daarbij streven zij naar gebruikmaking van de SDE subsidies vanaf de voorjaarsronde van 2020.
13. In Q1 van 2019 wordt door de initiatiefnemers met ondersteuning van de gemeente bij de provincie een LEI-subsidie aangevraagd om het initiatief te ondersteunen.

Consequenties

De ondersteuning / samenwerking tot aan de zomer 2019 vindt plaats binnen de financiële en personele kaders van het energietransitieprogramma.

Communicatie

Het initiatief kent een brede basis in het gebied. Er zijn verschillende belangen die in het proces een plek moeten krijgen (bijvoorbeeld het huidige weidevogelbeheer) en bestaan er ook verschillende meningen over hoe om te gaan met deze belangen. Ook zijn de belangen van inwoners van het gebied (met of zonder grondpositie) anders dan van grondeigenaren die niet in het gebied wonen. Een zorgvuldig proces moet rekening houden aan deze verschillende belangen, en deze belangen lijken ook allemaal evenwichtig vertegenwoordigd binnen de huidige initiatiefgroep. De gemeente ontwikkelt een eigen communicatielijnen richting alle bewoners van het gebied om hen - naast de communicatie vanuit het bewonersinitiatief zelf - te informeren over het gebiedsproces en die elementen waarvoor zij als gemeente verantwoordelijk is. Daarbij moet het voor elke inwoner laagdrempelig zijn om zienswijzen en belangen ook rechtstreeks bij de gemeente onder de aandacht te brengen.

Vervolg

Het vervolgproces verloopt verder in lijn met bovenbeschreven procesafspraken.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

Datum 28 maart 2019

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum

28 maart 2019